

Typ testu

S	T	C	R
---	---	---	---

Písemná zkouška

Pedagogicko-psychologická příprava

Studijní program:

Učitelství pro 1. stupeň základní školy

2021

Zadání testu

Zadání neotvírejte, počkejte na pokyn!

ZÁZNAMOVÝ ARCH

- NEPODEPISOVAT – HODNOCENÍ JE ANONYMNÍ
- NEPOŠKODIT – ZPRACOVÁNÍ JE ELEKTRONICKÉ

POSTUP:

1. Na záznamový arch v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu (vlevo nahoře).
2. Pročtěte si způsob vyplňování – vzor je na záznamovém archu dole.

Správnou odpověď označte křížkem tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.

3. Test – u jednotlivých otázek vyberte jedinou správnou odpověď z nabízených variant a), b), c), d), e). Někdy volíte ze tří, někdy ze čtyř, jindy z pěti nabízených odpovědí. Správnou odpověď uvedeným způsobem vyznačte v záznamovém archu. Správná nebo nejvíce odpovídající je vždy jen jedna odpověď.

Některé otázky požadují vybrat variantu, pro kterou skutečnosti, o kterých mluví úvodní formulace, neplatí. Věnujte proto pečlivou pozornost znění otázky.

4. Bodové hodnocení otázek – jednotlivé otázky v testu jsou hodnoceny jedním bodem. Za nesprávné odpovědi se body neodečítají.
5. Opravy – pokud budete chtít změnit již vyznačenou odpověď, je nutné vyplnit celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označit křížkem správnou odpověď.
6. Časový limit pro písemný test je 45 minut.
7. Ukončení – podle pokynů se dostavíte ke stolku s vyplněným záznamovým archem k odevzdání, zde obdržíte štítek s Vaším identifikačním kódem, který bude nalepen na záznamový arch na vyznačené místo (vpravo nahoře).
8. Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.

Přečtěte si následující část textu z doporučené literatury (Helus, 2018), doplňte chybějící údaje (otázky 1–6) a následně na základě přečteného textu posuďte pravdivost tvrzení (otázky 7–16). **Jako pravdivý označte ten výrok, jehož pravdivost vyplývá z textu. Pokud si myslíte, že je výrok pravdivý, případně nepravdivý, ale není možné to z textu doložit, označte jako správnou odpověď** Z textu nelze pravdivost výroku vydovit. Pravdivost zde určuje pouze předložený text.

Temperament představuje jedno z nejstarších psychologických témat, zájem o ně sahá do doby dávno předcházející vzniku vědecké psychologie. Podnes se v učebnicích běžně setkáváme s odkazem na starořeckého lékaře (1) _____ (460–370 př. Kr.) a jeho slavnou teorii čtyř temperamentových typů. Vážou se k citovému životu, k převažujícím náladám a jejich projevům. Ve stručném shrnutí:

- (2) _____ své city mocně prožívá a výbušně projevuje, nemá nad nimi kontrolu. Tak, jak prudce vznikají, zase zanikají.
- (3) _____ je živý, pohyblivý se sklonem k optimismu a spíše radostnému prožívání. Snadno se pro něco nadchne, méně často ale u toho setrvá.
- (4) _____ se vyznačuje pochmurným citovým laděním, má sklony k pesimismu, obtížně se přizpůsobuje.
- (5) _____ je opakem (6) _____. Lze jej charakterizovat jako „klid'ase“, kterého máloco vyvede z míry. To, co jej ale citově zaujalo, přetrvává. Jeví se jako pomalý, ale také stálý, vážný, spolehlivý.

Vědecká psychologie věnuje problematice temperamentu intenzivní výzkum. Vznikla řada koncepcí, které staví do popředí odlišné přístupy k temperamentu: přístup primárně biologizující – zkoumající, jaké nervové či humorální procesy stojí za tou či onou temperamentovou vlastností; přístup zdůrazňující především prožívání spojené s tím či oním temperamentovým typem; nebo přístup zaměřený především na analýzu vnějších projevů, které jsou pro různé temperamentové vlastnosti, typy charakteristické. Uvedené přístupy se pochopitelně mohou propojovat a poskytnout tak komplexnější pohled...

O vrozenosti temperamentu svědčí i to, že se projevuje velmi záhy po narození dítěte, už v prvních týdnech a měsících. Tímto směrem se zaměřily výzkum Tyhomase, Chessové a Birche (1970). Na základě aplikace souboru metod (pozorování, analýzy výpovědí rodičů aj.) bylo konstatováno, že temperament sledovaných dětí se vyznačuje charakteristickými sklony, a to značně nezávisle na prostředí... Závěry výzkumu Thomase a spoluautorů jsou důležité pro pojetí výchovy tak, aby korespondovala s temperamentovým založením dítěte.

1

- a) Sangvinika b) Melanchonika c) Cholerika d) Hippokrata e) Flegmatika

2

- a) Sangvinik b) Cholerik c) Melancholik d) Hippokrat e) Flegmatik

3

- a) Sangvinik b) Cholerik c) Melancholik d) Hippokrat e) Flegmatik

4

- a) Sangvinik b) Cholerik c) Melancholik d) Hippokrat e) Flegmatik

5

- a) Sangvinik b) Cholerik c) Melancholik d) Hippokrat e) Flegmatik

6

- a) sangvinika b) cholerika c) melancholika d) hippokrata e) flegmatika

7

Vědecká psychologie se výzkumně věnuje temperamentu již od dob starověkého Řecka.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

8

Výzkumy zkoumající temperament využívají různé přístupy.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

9

Přístup, který zkoumá nervové procesy ve vztahu k temperamentovým vlastnostem, můžeme řadit mezi přístupy primárně biologizující.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

10

Temperamentové typy mohou být typově antagonistické.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

11

Výzkumníci Thomas, Chessová a Birche ve svém výzkumu vycházejí z konceptu Darwinovy teorie.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

12

Výzkumníci Thomas, Chessová a Birche realizovali výzkum, ve kterém vycházeli mj. z toho, co vypovídali rodiče dětí.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

13

Temperamentový typ, který se vyznačuje vážností, je prosociální.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

14

Temperament je značně nezávislý na prostředí, ve kterém jedinec žije.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

15

Je prospěšné, pokud pojetí výchovy koresponduje s typem temperamentu dítěte.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

16

Z hlediska typu temperamentu nejvíce obyvatel České republiky tvoří flegmatici.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

Přečtěte si následující část textu z doporučené literatury (Fisher, 1995) a na základě přečteného textu posudte pravdivost tvrzení (otázky 17–24). Jako pravdivý označte ten výrok, jehož pravdivost vyplývá z textu. Pokud si myslíte, že je výrok pravdivý, případně nepravdivý, ale není možné to z textu doložit, označte jako správnou odpověď *Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit*. Pravdivost zde určuje pouze předložený text.

Cognitive mapping

Creating mind maps can help organize thinking and learning

When you make map, it helps you to think about what you know and what you don't know.

Student, aged eleven

A map is a useful guide to where we are and where we wish to go. A map is a useful geographical tool. It is a way of making our thinking about space and location visible, showing us the interrelationships of places. We carry within us many mental maps that help us find our way round the locations we know and locations where we have never been. Maps can be pictorial or made with symbols (usually printed maps are both pictorial and symbolic). Maps can also be made out of words, ideas and concepts. These can be called cognitive maps, and they can be powerful tools for learning.

Cognitive maps go under a variety of names. They are known as concept mapping, semantic mapping, knowledge mapping, word webbing, networking, clustering, mind-maps, think-links, idea branches, structured overviews or graphic organisers. All such processes that involve the diagramming of thinking can be called cognitive maps. Cognitive maps attempt, visually and graphically, to portray a relationship of ideas or concepts. They are sometimes called concept maps because identifying key words and concepts makes it easier for us to use language, not only to make study notes but also in thinking, learning and remembering.

Memory is primarily a process of making links, connections and associations between new information and existing patterns of knowledge. Memory depends in large part on key words and key concepts that, when properly remembered, are transferred from short-term memory into long-term memory. It is through the linking of information to existing patterns of knowledge that we create new forms of understanding.

17

Vytváření mentálních map pomáhá některým žákům přemýšlet o tom, co vědí nebo nevědí.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

18

Při procesu zapamatování si dochází k přenosu klíčových pojmu z dlouhodobé do krátkodobé paměti.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

19

Mapy mohou být obrazové nebo vytvořené ze symbolů, nemohou však obsahovat obojí.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

20

Propojováním informace s již existujícími sítěmi znalostí dospíváme k novým formám porozumění.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

21

Paměť je značnou měrou závislá na klíčových slovech a klíčových pojmech.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

22

Vytváření mentálních map ve třídě během výuky rozvíjí sociální vztahy.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

23

Žáci učitelů, kteří učí pomocí pojmových map, dosahují lepších výsledků než žáci učitelů, kteří učí frontálně.

- a) Je to pravdivý výrok.
- b) Je to nepravdivý výrok.
- c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.

24

Během našeho života si tvoríme jednu pojmovou mapu a tu neustále rozšiřujeme prostřednictvím vytváření nových spojnic mezi již existujícími pojmy.

- a) Je to pravdivý výrok.
 - b) Je to nepravdivý výrok.
 - c) Z textu nelze pravdivost výroku vyvodit.
-

25

Kdo je autorem tvrzení „Myšlení je předpokladem řeči“?

- a) Komenský,
- b) Jung,
- c) Freud,
- d) Piaget.

26

Děti, které se vyznačují vysokou tvořivostí a zároveň vysokou inteligencí, většinou

- a) dokážou uplatňovat sebevládu i svobodu,
- b) trpí pocity bezcennosti,
- c) jsou závislé na školních výkonech,
- d) uchylují se k obranným sociálním aktivitám a regresům.

27

Mezi činnosti, které rozvíjejí názorné myšlení, patří nejméně:

- a) čtení mapy a navigování podle mapy,
- b) užívání nákresů a plánů,
- c) vytváření časových plánů,
- d) vytváření schémat nebo návodů.

28

Aby bylo dosaženo kvality skupinové práce, je potřeba:

- a) důsledně hodnotit práci skupin,
- b) vhodně zvolit úkol,
- c) složit skupinu vyváženě z hlediska poměru chlapců a dívek,
- d) sestavit skupinu dle přátelských vztahů.

29

R. Fisher za efektivní vzhledem k žákově učení považuje otázky,

- a) na které následuje okamžitá odpověď,
- b) na které lze odpovědět jednoznačně,
- c) které mají otevřený konec,
- d) které jsou snadno zodpověditelné.

30

Jak R. Fisher charakterizuje dobře se učící žáky?

- a) Dobře se učící žáci chtějí vyhovět nárokům učitelů.
- b) Dobře se učící žáci upřednostňují spolupráci před prací samostatnou.
- c) Dobře se učící žáci si zpracovávají kognitivní mapy.
- d) Dobře se učící žáci si kladou otázky, čemu a proč se učí.

31

Mezi klíčové prvky účinné výuky v pojetí Fishera nepatří:

- a) učení v praktických souvislostech,
- b) individuální přístup,
- c) náročnost,
- d) atraktivita úkolů.

32

Strategie modifikace chování vycházejí ze zásad odvozených z:

- a) behaviorální psychologie,
- b) vývojové psychologie,
- c) sociologie,
- d) komparativní pedagogiky.

33

Mezi fyzické příznaky stresu nepatří:

- a) přírůstek váhy,
- b) průjem,
- c) ztráta hmotnosti,
- d) vyhledávání hádek.

34

Nejběžnějším příkladem obranného mechanismu, který umožňuje jedinci získat mentální odstup od situace, která by mu jinak přinesla bolest a trápení, je:

- a) popření skutečnosti,
- b) stres,
- c) relaxace,
- d) šikana.

35

Mezi nepřímé techniky zvládání stresu, které vedou ke zmírňování citových prožitků způsobených stresem, patří:

- a) říci si o pomoc,
- b) trénování plánování,
- c) doučování,
- d) relaxační techniky.

36

Mezi behaviorální příznaky stresu nepatří:

- a) náhlá uzavřenost,
- b) výbuchy vzteků,
- c) pocity na zvracení,
- d) šikana ostatních.

37

Učitel by podle Kyriacou neměl:

- a) ptát se, jakou podporu by žák ocenil,
- b) poskytnout pomoc žákovi, který se ocitl ve stresové situaci,
- c) nabídnout v případě potřeby pomoc poradenského zařízení,
- d) zachovávat vždy v tajnosti to, co mu žák důvěrně sdělil.

38

Co by (podle Kyriacou) neměl učitel při řešení šikany určitě dělat?

- a) naznačit šikanujícímu, že s jeho chováním nesouhlasí,
- b) informovat o šikaně rodiče šikanovaného i šikanujícího,
- c) podpořit šikanovaného, aby se v první fázi pokusil problém vyřešit sám,
- d) vyjádřit šikanovanému své pochopení.

39

Mezi téma knihy Ch. Kyriacou *Řešení výchovných problémů ve škole* nepatří:

- a) prožívání hlubokého zármutku,
- b) kriminalita,
- c) šikana,
- d) poruchy učení.

40

Perzonalizované učení je učení:

- a) soustředěné na spojování učiva s potřebami žáka,
- b) soustředěné se na učení žáka v podmínkách 1 učitel – 1 žák,
- c) soustředěné na učení se o sobě samém,
- d) soustředěné na učení se o významných osobnostech.

41

Mezi hlavní průvodní znaky stresu Kyriacou neřadí jevy:

- a) psychické,
- b) fyzické,
- c) sociální,
- d) behaviorální.

42

Autorem knihy *Učíme děti myslit a učit se* je:

- a) Zdeněk Helus,
- b) Rober Fisher,
- c) Chris Kyriacou,
- d) Jiří Mareš.

43

Nelson a While (in Kyriacou) stanovili pět základních prvků potřebných pro účinnou péči o žáky ve stresové situaci, mezi které nepatří:

- a) atmosféra péče a bezpečí,
- b) účast učitele,
- c) spolupráce poradenského týmu,
- d) zavedení relaxačních technik.

44

Kladení důrazu na určitá slova nebo formulace; ztišení či zesílení hlasu v závislosti na pozornosti posluchače anebo významu, který danému výroku připisují; zámlky; zrychlení či zpomalení mluvy; intonaci apod. zařazujeme do

- a) slovní komunikace,
- b) neverbální komunikace,
- c) paraverbální komunikace,
- d) metakomunikace.

45

Altruismus řadíme mezi

- a) projevy marxismu-leninismu,
- b) formy prosociálního chování,
- c) formy asociálního chování,
- d) důsledky liberální výchovy.

46

Který z uvedených prvků neodpovídá pozitivnímu „étosu“ úspěšné školy?

- a) pocit identity a hrドosti na školu,
- b) vysoké aspirace žáků a učitelů,
- c) kladný postoj učitelů k žákům,
- d) liberální vedení školy.

47

Pedagogická školní psychologie patří mezi:

- a) základní psychologické disciplíny,
- b) poradenské psychologické disciplíny,
- c) aplikované psychologické disciplíny,
- d) základní pedagogické disciplíny.

48

Mezi základní kategorie duševních jevů/procesů nepatří:

- a) vnímaní,
- b) myšlení,
- c) motivace,
- d) socializace.

Vzor

A. ST

Záznamový arch

10L = 1b.

Vzor písma

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 A B C D F H Z

Typ testu S T C R

ID

--	--	--	--	--

1	A B C ☒ E	11	A B ☒ D E	21	☒ B C D E	31	A B C ☒ E
2	A ☒ C D E	12	☒ B C D E	22	A B ☒ D E	32	☒ B C D E
3	☒ B C D E	13	A B ☒ D E	23	A B ☒ D E	33	A B C ☒ E
4	A B ☒ D E	14	☒ B C D E	24	A ☒ C D E	34	☒ B C D E
5	A B C D ☒	15	☒ B C D E	25	A B C ☒ E	35	A B C ☒ E
6	A ☒ C D E	16	A B ☒ D E	26	☒ B C D E	36	A B ☒ D E
7	A ☒ C D E	17	☒ B C D E	27	A B ☒ D E	37	A B C ☒ E
8	☒ B C D E	18	A ☒ C D E	28	A ☒ C D E	38	A B ☒ D E
9	☒ B C D E	19	A ☒ C D E	29	A B ☒ D E	39	A B C ☒ E
10	☒ B C D E	20	☒ B C D E	30	A B C ☒ E	40	☒ B C D E

41	A B ☒ D E	51	A B C D E	61	A B C D E	71	A B C D E
42	A ☒ C D E	52	A B C D E	62	A B C D E	72	A B C D E
43	A B C ☒ E	53	A B C D E	63	A B C D E	73	A B C D E
44	A B ☒ D E	54	A B C D E	64	A B C D E	74	A B C D E
45	A ☒ C D E	55	A B C D E	65	A B C D E	75	A B C D E
46	A B C ☒ E	56	A B C D E	66	A B C D E	76	A B C D E
47	A B ☒ D E	57	A B C D E	67	A B C D E	77	A B C D E
48	A B C ☒ E	58	A B C D E	68	A B C D E	78	A B C D E
49	A B C ☒ E	59	A B C D E	69	A B C D E	79	A B C D E
50	☒ B C D E	60	A B C D E	70	A B C D E	80	A B C D E

1. Toto je záznamový arch. Do příslušného orámovaného pole v horní části vepte se podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.

2. Správnou odpověď nebo odpovědi (dle zadání testu) označte křížkem tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.

A C D

3. Pokud se při vyplňování zmýlíte, vyplňte celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označte křížkem správnou odpověď. A C

4. Po vypršení časového limitu pro vypracování testu odevzdajte záznamový arch a zadání testu dozoru v posluchárně podle pokynů, které vám budou sděleny na počátku zkoušky.

5. Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.